

NVE-V

ARKIV NR.:

SARBEID:

4956

17.NOV1988

KAN ARKIVERES

OFF.:

U.O.:

Tillatelse

FOR

Midt-Gudbrandsdal Energiverk A/S

TIL ERVERV AV FALL, YTTERLIGERE REGULERING AV VÅSJØEN OG OPPRUSTING/NYUTBYGGING AV MOKSA KRAFTVERK

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 27. MAI 1988)

Ved kongelig resolusjon av 27. mai 1988 er bestemt:

«I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m. v. av 14. desember 1917 nr. 16, lov om vassdragsreguleringer av samme dato nr. 17, lov om vassdragene av 15. mars 1940 nr. 3 §§ 104–106 og samme lovs §§ 62 og 148, gis Midt-Gudbrandsdal Energiverk A/S tillatelse til opprusting/nyutbygging m. v. av Moksa kraftverk på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 27. mars 1988.»

Vilkår

for tillatelse for Midt-Gudbrandsdal Energiverk A/S til erverv av fall, ytterligere regulering av Våsjoen og opprusting/nyutbygging av Moksa kraftverk.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 27. mai 1988.)

1.

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. konsesjonslovens § 4, 3. ledd, og vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 6,- pr. nat.hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbyggingen og reguleringen kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 18,- pr. nat.hk, beregnet på samme måte.

For den ved den ytterligere reguleringen innvunne øking av vannkraften i den øvrige del av Moksa Kraftverks fall skal konsesjonæren betale en årlig avgift til staten av kr. 6,- pr. nat.hk og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 18,- pr. nat.hk.

Økingen av vannkraften skal beregnes på grunnlag av den øking av vannføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vannføring som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av økingen forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva som i hvert enkelt tilfelle skal regnes som innvunnet øking av vannkraften avgjøres med bindende virkning av Olje- og energidepartementet.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale disse avgifter inntreter etter hvert som den innvunne vannkraft tas i

bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse.

Når konsesjon er gitt, plikter konsesjonæren å innbetale til Øyer kommune kr. 1 000 000,- som avsettes til næringsfond til kommunen. Konsesjonsavgiftsmidler og næringsfond danner ett og samme fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen.

Vedtekter for fondet skal være undergitt godkjennelse av Kommunaldepartementet.

Etter forfall av avgifter og næringsfond svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m. m., § 3, første ledd.

3.

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og om kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 16 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4.

(Byggefrister m.v.)

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år fra konsesjonens datum og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversites uten tillatelse fra Olje- og energidepartementet, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 100,-.

5.

(Bruk av norske varer)

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer, for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig, herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen – samt til en pris som ikke med mer enn 10 % overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske

arbeid og produserte materiale selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell – 10 % – i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 % av den utenlandske varepris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette avgjøres spørsmålet av Olje- og energidepartementet.

Olje- og energidepartementet kan dispensere fra reglene om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Vilkårene skal praktiseres i samsvar med avtaler med fremmede stater som Norge er bundet av på dette området.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler anleggenes eier hver gang etter avgjørelse fra Olje- og energidepartementet en mulkt av inntil 15 % av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

(Forsikring)

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Olje- og energidepartementet kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

(Helsetjeneste m.v.)

Konsesjonæren er forpliktet til, når Sosialdepartementet forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgifterne til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan kraftverket etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

(Husrom for ansatte)

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom. Kommunaldepartementet kan gi nærmere bestemmelser om dette.

9.

(Godkjenning av planer, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt

NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE/Vassdragsdirektoratet detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for vassdragets utbygging. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Innen en rimelig økonomisk ramme plikter konsesjonæren å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift.

Midlertidige hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVE/Vassdragsdirektoratets samtykke.

10.

(Veger m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

Skogarealene øst for Moksa må sikres adkomst med ny bru dimensjonert for tømmertransport.

11.

(Terskler m.v.)

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bygge terskler (grunndammer), foreta elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE/Vassdragsdirektoratet. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

Dersom inngrepene forårsaker erosjons-skader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan Olje- og energidepartementet pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

12.

(Rydding av reguleringssonen)

Neddemmede områder skal ryddes for trær og busker på en tilfredsstillende måte. Generelt gjelder at stubbene skal bli så korte som praktisk mulig, maksimalt 25 cm lange. Ryddingen må utføres på snøbar mark. Avfallet fjernes eller brennes.

Dersom intet annet blir pålagt konsesjonæren, skal reguleringssonen holdes fri for trær og busker som er over 1,5 m høye, eller har over 5 cm stammediameter målt 25 cm fra bakken. I rimelig grad kan Olje- og energidepartementet pålegge ytterligere rydding.

Dersom vegetasjon over HRV dør som følge av reguleringen, skal den ryddes etter de samme retningslinjene som ellers er angitt i denne posten.

Rydding av reguleringssonen skal være gjennomført senest 2 år etter første neddemming og bør så vidt mulig unngås lagt til yngletiden for viltet i området.

Tilsyn med overholdelsen av bestemmelse- ne i denne post er tillagt NVE/Vassdragsdi- rektoratet. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

13.

(Naturforekomster, fornminner m.v.)

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper eller utgifter å unngå ødeleggelse av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart. Så fremt slike ødeleggelse ikke kan unngås, skal Direktoratet for naturforvaltning underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fornminner som er fredet i henhold til lov av 9. juni 1978 nr. 50,

eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum og/eller Riksantikvaren. Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fornminne som ikke har vært kjent, skal melding sendes med en gang og arbeidet stanses.

Om bestemmelsene i denne post gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

14.

(Manøvreringsreglement m.v.)

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

En norsk statsborger som NVE/Vassdragsdirektoratet godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 5 000,- for hver gang etter Olje- og energidepartementets nærmere bestemmelse.

15.

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens Kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

16.

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren plikter å avgi inntil 10 % av den gjennomsnittlige kraftmengde som de konsederte vannfallene etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet til den kommune hvor kraftanlegget ligger eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner. Videre plikter konsesjonæren å avgi

til kommunene inntil 10 % av den i den øvrige del av Moksa kraftverks fall innvunne øking av kraften, beregnet som angitt i post 2.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Staten forbeholdes rett til inntil 5 % av den gjennomsnittlige kraftmengde i det konse- dererte fallet og inntil 5 % av den innvunne øking av kraftmengden i den øvrige del av fallet.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter Olje- og energi- departementets bestemmelse i kraftstasjo- nen eller fra fjernledningene eller fra led- ningsnettet, hva enten ledningene tilhører konsesjonæren eller andre. Forårsaker kraf- tens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytel- se eller innskrenkning av leveringingen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i ved- kommende forsynings- eller samkjøringsom- råde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkosten- de. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av Olje- og energidepartementet.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Sam- tidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen av- gjøres av departementet. Oppsigelse av kon- sesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Eventuell avgivelse av overskytende kraft- mengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plik- ter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 2,- pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta drif- ten av anleggene for eierens regning og risi- ko så vidt nødvendig til levering av den be- tingede kraft.

17.

(Fiske og vilt)

I

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med an- leggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, tar de nødvendige hensyn for å forebygge ska- der på naturforholdene og vilt- og fiskebe- standene som berøres av utbyggingen, regu- leringen og den øvrige drift av anleggene. Herunder skal konsesjonæren i rimelig grad forebygge fare for tilslamming og annen fore- urenning av vassdragene, samt dekke utgif- tene til nødvendig jakt- og fiskeoppsyn i an- leggstiden.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere be- stemmelse av Direktoratet for naturforvalt- ning:

- a. å sette ut yngel og/eller settefisk av det antall, de arter og stammer, den størrelse og kvalitet, og på den tid, sted og måte som måtte fastsettes,
- b. å sørge for fangst av stamfisk og dekke al- le utgifter med klekking, oppføring og transport,
- c. å bekoste biotopforbedrende tiltak for vil- tet i det berørte området,
- d. å foreta utfiskinger (uttynninger) dersom reguleringene fører til overbefolkning el- ler forverring av de naturlige forhold,
- e. å anordne sperregitter i utløpet av kraft- stasjonen dersom behovet melder seg og kostnadene står i rimelig forhold til det som oppnås,
- f. å bekoste fiskeri- og viltbiologiske under- søkkelser, herunder langtidsundersøkelser og å delta i fellesfinansiering av større bio- logiske undersøkelser som omfatter de populasjoner som berøres av utbyggingen og reguleringen,
- g. å foreta finrydding av reguleringssonen i inntaksmagasinet for Moksa kraftverk.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere de- taljutforming fra miljøvernmyndighetene å bygge bruer eller klopper der det idag er van- lig å krysse elvene dersom tapping medfører passasjevansker, samt å opparbeide nye løy- petraser rundt Våsjøen, Djupen, Goppollen og Grunnvatnet dersom det blir problemer med overvann.

IV

Dersom det som følge av kraftutbyggin- gene og reguleringene oppstår skader som

berører naturforholdene i området, tilpliktes konsesjonæren utover det som er nevnt ovenfor å bekoste ytterligere tiltak som departementet eller den dette bemyndiger bestemmer, så fremt omkostningene står i rimelig forhold til det som derved vinnes.

V

Alle utgifter forbundet med nødvendig kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenfornevnte vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

18.

(Forurensning m.v.)

Konsesjonæren plikter etter vedkomne departements nærmere bestemmelse å utføre eller bekoste tiltak som er påkrevet for å avverge eller redusere forurensningsvirkninger som står i forbindelse med utbygging og drift av Moksa kraftverk.

19.

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Olje- og energidepartementet kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for

hvilke reguleringene kan medføre forpliktelser.

20.

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av departementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 4, 14, 16 eller 20, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i ervervslovens § 26 og vassdragsreguleringslovens § 12, post 17.

For overtredelse av de i konsesjonen innfattede bestemmelser påløper en tvangsmulkt på kr. 1 000,- pr. dag eller kr. 5 000,- for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Mulkten kan inndrives ved utpanting.

21.

(Flerbruksplan)

Konsesjonæren plikter å utarbeide en flerbruksplan for det nye inntaksmagasinet.

Manøvreringsreglement for Moksavassdraget

1.

Reguleringsgrensene er:

Magasin	Øvre reg.grense	Nedre reg.grense	Reg.høyde m
Djupen	916,85	913,85	3,00
Grunna	881,00	880,00	1,00
Goppollen	979,10	976,90	2,20
Våsjøen	873,25	869,75	3,50

Høydene refererer seg til statens kartverks høyder.

Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige merker som det offentlige godkjenner.

2.

Ved manøvreringen skal has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring ikke økes og lågvassføringen ikke minskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig skal vannslippingen fortrinnsvis skje etter behovet for fallene i Moksavassdraget.

3.

Alle endringer i kraftverkets driftsvannføring skal skje med myke overganger. Spesiell forsiktighet må utvises ved en reduksjon i vannføringen for at fisk i elveprofilens ytterkant skal få tid til å trekke inn mot sentrum. Ovennevnte vannslippingsbestemmelser kan tas opp til revisjon etter 10 år fra igangsetting av kraftverket dersom kraftverkskjøringen forårsaker skader.

4.

En norsk statsborger, som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende og at dammene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen, avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes, om det forlanges, avskrift til Norges vassdrags- og energiverk.

6.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.